

polytekniske Lærestanstalt. Forholdet er nu det, at Universitetet holder Professorer til den polytekniske Lærestanstalt for en meget væsentlig Deel, og paa den anden Side ere Docenterne ved den polytekniske Lærestanstalt forpligtede, og skulle fremdeles være det, til at holde Forelæsninger ved Universitetet. Der er her en Sammenblanding, som er mindre heldig, og den Maade, hvorpaa de forskjellige Professorer, Lærere, ere fordelte mellem Universitetet og den polytekniske Lærestanstalt, er ikke stemmende med det Forhold, hvori de skulle søge Virksomhed, respektive ved Universitetet og den polytekniske Lærestanstalt. Der findes navnlig en stor Del af de paagjældende ved Universitetet ansatte Professorer, hvis største Virksomhed falder eller burde falde ved den polytekniske Lærestanstalt, og som derfor rettest havde deres Plads blandt detses Lærpersonale. Det er navnlig Forholdet mellem det mathematisk naturvidenskabelige Fakultet og den polytekniske Lærestanstalt, som der her kan være Tale om. Naar man ser hen til det Behov, som Universitetet og Lærestanstalten i Virkeligheden har, saa vilde det være tilstrækkeligt, at Universitetet havde een Professor i Mathematik, medens Lærestanstalten havde to Professorer deri. Ligeledes vilde det være hensigtsmæssigt, at Tysk med de dærhen hørende Fag blev fuldstændig henlagt til den polytekniske Lærestanstalt, og det Samme vilde være Tilfældet saavel med Rens som med Mineralogi, saa at de bleve fuldstændig henlagte til Lærestanstalten. Det vilde være en naturlig Ordning, efter som Undervisningen ganske eller i det Væsentlige vekommer Lærestanstalten og enten slet ikke eller i forholdsvis overordentlig ringe Grad selve Universitetet. En saadan Søndring vilde være gavnlig for den polytekniske Lærestanstalt, og den vilde ogsaa være gavnlig for Universitetet, idet Universitetet ellers let i saadanne Fag faar flere Kræfter, end det strengt taget har Brug for, til Skade for andre Fag, hvor der kunde være større Behov for Kræfter. Der findes i § 5 en lille Bestemmelse om, at Universitetets lærere, som ere ansatte efter 1ste April 1871, saavel som de tidligere ansatte, der efter deres Bestallingers Indhold maa finde sig i de Forandringer, som maatte blive gjorte med Hensyn til Undervisningshonorarer, ere pligtige til at holde deres Forelæsninger uden særligt Bederlag. Naar Lønningerne forhøjes ikke blot i saa overordentlig stort Forhold, som her er foreslaaet, men i det Hele passende, vilde der forekomme det mig, ikke være nogen Uretfærdighed i at lade Forelæsningshonorarerne fuldstændig bortfalde ogsaa for de tidligere ansatte Professorer, idet de sit mere end Bederlag derfor ved Lønningsforhøielse, saaledes at alle Forelæsninger bleve frit. Det vilde ogsaa medføre en videnskabelig Fordel. Det vilde nemlig medføre den Fordel, at medens

det nu i visse Fag er de ældre Professorer, der selvsølgelig nødig opgive den med Forelæsningshonoraret forbundne Indtægt, som holde de mere forberedende Væelser, vilde det da være muligt at lade de yngre Professorer, som ere mest stiftede og mest oplagte, om jeg saa maa sige, dertil, holde disse forberedende Væelser og Forelæsninger for de Yngre, saa at de ældre Professorer, af hvilke mange efter Naturens Orden blive mindre stiftede til den Undervisning, der nærmer sig til, hvad det ærede Medlem kaldte „Statsmanduktion“, kunde offre sig for videnskabelige Arbejder.

Jeg skal nu ikke her forbyde mig i alle Enkelthederne af Lønningspørgsmaalet, men jeg kan dog ikke undlade at fremhæve et Par enkelte Steder, som fremgaa dels af Lovforslaget og dels af Bilaget. Medens der i det Hele for Universitetslærerne og de mere videnskabelige Kræfter ved Universitetet er foreslaaet meget betydelige Lønningsforhøielse, hvilke Ministeriet i alt Væsentligt har tiltraadt, saa ser man, at der er Enkelte, om hvilke der findes saadanne eendommelige Bemærkninger som, at den Mand har egentlig nok at leve af, saa at han ikke behøver mere. En saadan Bemærkning finder jeg i Bilagets første Del Side 38 angaaende Observatoren, hvor der paa en Maade søres Bevis for, at han ikke bør have Mere. Jeg nævner dette som et lille Exempel, der er ret betegnende. Jeg skal ikke forfølge dette Spørgsmaal nærmere her, men jeg tror dog, at det bør fremdrages. Ligeledes vil man finde, at Konservatoren ved det zoologiske Museum, som var meget omtalt her i forrige Samling, ikke er indstillet til nogensomhelst Lønningsforbedring, medens de øvrige ved samme Museum ansatte Videnskabsmænd ere indstillede dertil. Endelig skal jeg bemærke til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos), at, naar han fremhæver den Interesse, som fra Universitetets Side er viist de Betjente, der hjælpe Videnskabsmændene med at udføre deres Forretninger, tror jeg ikke, at denne Interesse er kommen Alle i lige Grad til Gode, det er meget langt fra; der har endogsaa viist sig høist paafaldende Forskjelligheder i saa Henseende. Det kan jo ikke være Stedet her til at gaa ind paa Enkelthederne deri, men jeg vil dog bemærke, at jeg ved at gennemgaa det foreliggende Materiale ret omhyggelig, har fundet meget store Uoverensstemmelser i den Maade, hvorpaa det ærede Universitetsudvalg har behandlet disse Forhold, og man ser jo, at den høitærede Minister med Hensyn til alle de Lønninger, der skulle afholdes af den samlede Sum, fuldstændig har sillet sig paa Universitetets Standpunkt, idet han slet ikke har gjort nogensomhelst Forandring deri med Undtagelse af, at der er to, som Universitetet har foreslaaet til